ODBORNÉ STANOVISKO HLAVNEJ KONTROLÓRKY OBCE SPIŠSKÝ ŠTVRTOK K NÁVRHU ROZPOČTU NA ROK 2023

Podľa § 18f ods. 1 písm. c) zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám odborné stanovisko k návrhu rozpočtu na rok 2023 (ďalej len stanovisko).

ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA NÁVRHU ROZPOČTU

Pri spracovaní môjho stanoviska som vychádzala z posúdenia návrhu viacročného rozpočtu na roky 2023 – 2025 a návrhu programového rozpočtu na roky 2023 - 2025 (ďalej len návrh rozpočtu),ktorý bol vyvesený na úradnej tabuli a zverejnený zákonným spôsobom dňa 25.11.2022.

A. SÚLAD SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PRÁVNYMI PREDPISMI

Legislatívnymi východiskami zostavenia rozpočtu sú zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p. (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy“) a zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v z.n.p.

Podľa §4 ods.1) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozpočet obce je základným nástrojom finančného hospodárenia v príslušnom rozpočtovom roku, ktorým sa riadi financovanie úloh a funkcií obce. Rozpočet obce vyjadruje samostatnosť hospodárenia obce. Obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým osobám a fyzickým osobám – podnikateľom pôsobiacim na území obce, ako aj k obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce pre ne zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, zo všeobecne záväzných nariadení obce, ako aj zo zmlúv.

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Podľa §9 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy viacročný rozpočet je strednodobý ekonomický nástroj finančnej politiky obce, v ktorom sú v rámci ich pôsobnosti vyjadrené zámery rozvoja územia a potrieb obyvateľov vrátane programov obce najmenej na tri rozpočtové roky.

V zmysle zákona 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa rozpočet zostavuje ako programový. Navrhované výdavky rozpočtu obce sú alokované do 10 programov.

B. VÝCHODISKÁ TVORBY ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je predložený v členení na bežný rozpočet, kapitálový rozpočet a finančné operácie podľa funkčnej a ekonomickej rozpočtovej klasifikácie. Rozpočet na rozpočtový rok 2023 je po jeho schválení OZ záväzný, rozpočty na nasledujúce dva rozpočtové roky sú orientačné.

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA

	príjmy	výdavky	rozdiel
bežné	3 027 831	3 076 211	-48 380
kapitálové	468 988	1 292 588	-823 600
FO	911 980	40 000	871 980
spolu	4 408 799	4 408 799	0

Navrhovaný rozpočet obce Spišský Štvrtok na rok 2023 je zostavený ako vyrovnaný, t.j. rozdiel medzi príjmami a výdavkami (vrátane príjmových a výdavkových finančných operácií) je 0. Bežný rozpočet je navrhovaný ako schodkový vo výške 48 380 €, kapitálový rozpočet je rozpočtovaný so schodkom 823 600 € a finančné operácie s prebytkom 871 980 €.

Podľa § 21h – Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 15. decembra 2022 „ustanovenia § 10 ods. 7 a 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a ustanovenie § 17 ods. 2 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec a vyšší územný celok nie sú povinné uplatňovať do 31. decembra 2023; v tomto období

obec a vyšší územný celok nie sú povinné uplatňovať vo vzťahu k zabezpečeniu vyrovnanosti bežného rozpočtu ani ustanovenia § 12 ods. 3 a § 14 ods. 3. To neplatí vo vzťahu k zostaveniu rozpočtu na roky 2024 až 2026."

Podľa novely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy obec a vyšší územný celok nemajú povinnosť pri zostavení rozpočtu dodržať pravidlo vyrovnanosti ustanovené v § 10 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Bežný rozpočet nemusí zostaviť ako vyrovnaný alebo prebytkový, ale ho môže zostaviť ako schodkový, a to nielen z dôvodu, že vo výdavkoch bežného rozpočtu rozpočtuje použitie účelovo určených prostriedkov poskytnutých zo štátneho rozpočtu, z rozpočtu Európskej únie alebo na základe osobitného predpisu, nevyčerpaných v minulých rokoch, ale aj z dôvodu použitia iných disponibilných zdrojov.

Obec a vyšší územný celok nemusia dodržiavať pravidlo použitia prostriedkov rezervného fondu na bežné výdavky ustanovené v § 10 ods. 9 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, podľa ktorého, ak v priebehu rozpočtového roka vznikne potreba úhrady bežných výdavkov na odstránenie havarijného stavu majetku obce a vyššieho územného celku alebo na likvidáciu škôd spôsobených živelnými pohromami alebo inou mimoriadnou okolnosťou, ktoré nie sú rozpočtované a kryté príjmami bežného rozpočtu, môže obec a vyšší územný celok na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť prostriedky rezervného fondu. Prostriedky rezervného fondu môže obec a vyšší územný celok na základe rozhodnutia svojho zastupiteľstva použiť aj na úhradu záväzkov bežného rozpočtu, ktoré vznikli v predchádzajúcich rozpočtových rokoch, maximálne v sume prebytku bežného rozpočtu vykázaného za predchádzajúci rozpočtový rok. Obec a vyšší územný celok má oprávnenie použiť prostriedky rezervného fondu na bežné výdavky bez týchto zákonných obmedzení.

Obec a vyšší územný celok nemusí sledovať v priebehu rozpočtového roka vývoj hospodárenia podľa rozpočtu a v prípade potreby vykonávať zmeny v rozpočte, najmä zvýšenie vlastných príjmov alebo zníženie výdavkov, s cieľom zabezpečiť vyrovnanosť bežného rozpočtu ku koncu rozpočtového roka.

Neplatí časové obmedzenie pre vykonávanie zmien rozpočtu rozpočtovým opatrením podľa § 14 ods. 2 písm. d) zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy; obec a vyšší územný celok aj po 31. auguste príslušného rozpočtového roka môže vykonávať povolené prekročenie a viazanie finančných operácií, ktoré budú mať za dôsledok zvýšenie schodku rozpočtu.

Neuplatní sa ani povinnosť obce a vyššieho územného celku použiť návratné zdroje financovania len na úhradu kapitálových výdavkov. Návratné zdroje financovania sa budú môcť použiť aj na úhradu bežných výdavkov.

C. ZHODNOTENIE NÁVRHU HOSPODÁRENIA OBCE NA ZÁKLADE VIACROČNÉHO PROGRAMOVÉHO ROZPOČTU

Návrh rozpočtu je spracovaný ako viacročný rozpočet na roky 2023 – 2025 a tiež ako programový dokument, ktorý spĺňa základné princípy programového rozpočtovania.

D. ZHRNUTIE

Návrh rozpočtu obce na rok 2023 s výhľadom do roku 2025 je spracovaný v súlade so všeobecne záväznými právnymi predpismi. Návrh rozpočtu je spracovaný v požadovanej štruktúre a dostatočnom rozsahu.

Návrh rozpočtu bol verejne sprístupnený v obci spôsobom obvyklým od 25. novembra 2022, t. j. v zákonom stanovenej lehote pred jeho schválením, tak ako to ukladá § 9 ods. 2 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov.

Ing. Veronika Hoffmann

Hlavná kontrolórka
Obce Spišský Štvrtok